

POVRŠINA KVADRA IN KOCKE

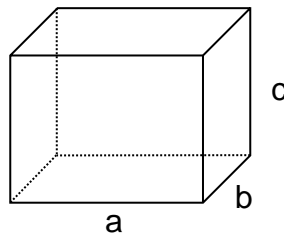
Površina je v resnici neka **ploščina** (velikost ploskve). Kdaj uporabljamo izraz ploščina in kdaj površina?

- ploščina $\Rightarrow$ kadar nas zanima velikost **ene** ploskve (enega lika)
  - površina $\Rightarrow$ kadar nas zanima velikost **več** ploskev (več likov) skupaj
- $\Rightarrow$ kvadratne enote

Pri pravokotnikih (sem spadajo tudi kvadrati) govorimo o ploščini, pri **kvadru** pa govorimo o **POVRŠINI**, ker je kvader **TELO**, ki ga omejuje **več ploskev**.

Kvader omejuje 6 ploskev $\Rightarrow$ pravokotniki. Po dve ploskvi sta gotovo enaki:

- spodnja in zgornja
- leva in desna
- sprednja in zadnja

ROBOVI so daljice, ki povezujejo oglišča (pri likih $\Rightarrow$ stranice). Dolžino kvadra označimo z a , širino z b in višino s črko c .

Ko računamo površino kvadra, nas zanima **velikost vseh mejnih ploskev skupaj**.

Za lažjo predstavo si oglejte animacijo: <https://eucbeniki.sio.si/matematika6/542/index4.html>.

(z miško povlecite krožec v desno)

Torej imamo tri različne pravokotnike, kjer sta dva in dva enaka.

Izračunajmo ploščino (govorimo o liku) spodnje ploskve: $p_1 = a \cdot b$

desne ploskve: $p_2 = b \cdot c$

sprednje ploskve: $p_3 = a \cdot c$

Ploščino pravokotnika že znamo izračunati (spomnimo se na prejšnji teden).

Če seštejemo ploščino vseh 6 ploskev, dobimo formulo za **POVRŠINO**:

$$P = 2 \cdot a \cdot b + 2 \cdot b \cdot c + 2 \cdot a \cdot c$$

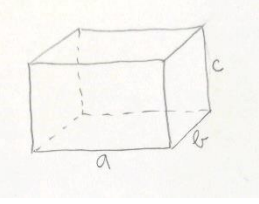
Površino označimo z veliko tiskano črko P .

Na prvi pogled izgleda zapleteno zaradi dolgega zapisa, ampak ni: zapišemo vse tri možnosti množenja (a, b, c), dodamo dvojke in seštejemo. Vrstni red zapisa ni pomemben.

Razmislite, ali ima lahko kvader 4 enake mejne ploskve (pravokotnike).

1. Primer: Izračunaj površino kvadra z robovi 5 cm, 2 cm in 10 cm.

<u>KVADER</u>	$P = 2 \cdot a \cdot b + 2 \cdot b \cdot c + 2 \cdot a \cdot c$	Površino najprej zapišemo s formulo.
$a = 5 \text{ cm}$	$P = 2 \cdot 5 \cdot 2 + 2 \cdot 2 \cdot 10 + 2 \cdot 5 \cdot 10$	
$b = 2 \text{ cm}$	$P = 20 + 40 + 100$	Pazi: kvadratna enota.
$c = 10 \text{ cm}$	$P = 160 \text{ cm}^2$	
$P =$		

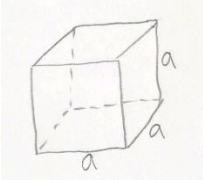
KOCKA je poseben kvader, ki ima vse robove enako dolge, vseh 6 mejnih ploskev je enakih (kvadrati s ploščino: $a \cdot a$ oziroma a^2).

Zato bomo računali površino kocke po formuli:

$P = 6 \cdot a \cdot a$ oziroma $P = a^2$

2. Primer: Kolikšna je površina kocke z robom 15 cm?

<u>KOCKA</u>	$P = 6 \cdot a \cdot a$	Pazi: kvadratna enota.
$a = 15 \text{ cm}$	$p = 6 \cdot 15 \cdot 15$	
$P =$	$p = 1350 \text{ cm}^2 = 13,5 \text{ dm}^2$	

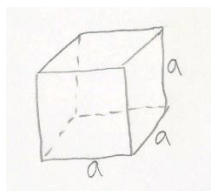

3. Primer: Izračunaj rob kocke, če meri njena površina 96 m².

KOCKA

P = 96 m²

a =

$96 : 6 = 16$

$4 \cdot 4 = 16$

a = 4 m

Če površino kocke delimo s 6, dobimo ploščino ene mejne ploskve (ploščino kvadrata).

Če vemo, da je ploščina enega kvadrata 16 m², iz poštevance ugotovimo, da je a = 4 m.

Pazi: dolžinska enota.